ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Тонхил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ГАА-2022/38/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2022 он	Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Х.Түвшинбаяр Утас: 70483413 Цахим хаяг: tuvshinbayarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 70484055 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn Аудитор Х.Билэгбаяр Утас: 94009818 Цахим хаяг: Bilegbayarkh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт 2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 3
3. Аудитын тайлан 4
3.1 Ерөнхий зүйл 4
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 4
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 4
3.4 Материаллаг байдал 5
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 5
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 6
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 7
3.8 Аудитын гол асуудал 7
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 8
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 8
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 8
4. Аудитын илрүүлэлт 9
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

9018301, Говь-Алтай аймаг,
Есөнбулаг сум, 7-р баг, Жинст 0
Утас: 70-48-34-13, Факс: (976) 70-48-34-13,
E –mail: govialtai@audit.gov.mn

2022.02.24 № 46

танай ______ -ны № ______ -т

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН
ТОНХИЛ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТӨВИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Л.БААСАНДОРЖ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тонхил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Тонхил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Тээвэр шатахууны тооцоо бодоогүй 1.1 сая төгрөг, татварын тодорхойлолтыг 5.6 сая төгрөгөөр илүү, дутуу тооцоолсон, эмийн хадгалалт хамгаалалтыг баримтлаагүйгээс 7.1 сая төгрөгийн эм акталсан, шилэн дансны цахим сайтад мэдээллийг бүрэн байршуулаагүй зэрэг нийт 13.8 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь: Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, АДБОУС 1250, 1300, MNS-6817-4:2020 стандартын 7.1.2.2, 7.1.3.4 заалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

07???151

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.ТҮВШИНБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**54,753,781.94**	**233,409,426.26**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	-	68,550,277.82
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	-	68,550,277.82
3121	**Төгрөг**	-	68,550,277.82
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	15,659,554.38
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	-	52,890,723.44
33	**АВЛАГА**	-	90,250,000.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	90,250,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**53,649,085.94**	**74,609,148.44**
351	**Түүхий эд материал**	31,845,201.11	50,068,214.41
35,110.00	Тусгай зориулалттай материал	6,163,129.17	6,283,129.17
35,130.00	Эм боох материал	25,682,071.94	43,785,085.24
354.00	**Хангамжийн материал**	41,267,769.66	48,256,868.06
35,410.00	Бичиг хэргийн материал		495,000.00
35,420.00	Аж ахуйн материал	5,127,794.83	6,481,564.03
35,440.00	Түлш, шатах тослох материал	12,530,000.00	14,446,200.00
35,460.00	Хүнсний материал	1,806,090.00	2,293,170.00
35470	**Бусад хангамжийн материал**	21,803,884.83	24,540,934.03
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**487,328,108.14**	**423,516,368.81**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	487,328,108.14	423,516,368.81
392	**Биет хөрөнгө**	480,062,424.68	416,432,285.31
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	287,788,723.80	287,788,723.80
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,136,936.64)	(25,023,706.72)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	122,950,000.00	130,129,484.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(76,412,208.63)	(93,349,572.60)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	372,699,876.20	399,524,526.20
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(239,527,877.87)	(302,502,623.91)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	57,081,394.33	57,081,394.33
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,356,926.51)	(43,837,639.79)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,872,180.00	11,872,180.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,426,800.00)	(5,971,480.00)
39217	Ном	531000.00	721000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	7,265,683.46	7,084,083.50
39301	Програм хангамж	1,583,000.00	1,583,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,181,316.54)	(1,362,916.50)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,864,000.00	6,864,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**542,081,890.08**	**656,925,795.07**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**4,604,000.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	4,604,000.00
413	**Өглөг**	-	4,604,000.00
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг		4604000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**542,081,890.08**	**652,321,795.07**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	542,081,890.08	652,321,795.07
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	620,929,464.90	620,929,464.90

51101	Өмч: - төрийн	620,929,464.90	620,929,464.90
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(78,847,574.82)	31,392,330.17
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(78,847,574.82)	(78,847,574.82)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	110,239,904.99
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**542,081,890.08**	**656,925,795.07**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**482,103,664.16**	**781,533,393.15**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**96,819,546.16**	**119,101,550.15**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	83,934,546.16	119,101,550.15
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	83,934,546.16	119,101,550.15
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-бараа материал	65,912,128.00	18,389,134.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-үндсэн хөрөнгө	17,982,418.16	100,712,416.15
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**385,284,118.00**	**662,431,843.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	353,131,500.00	383,785,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	353,131,500.00	383,785,600.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	15,472,618.00	257,305,693.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,301,900.00	429,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,802,218.00	164,694,593.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	368,500.00	1,932,000.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого		90,250,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	16,680,000.00	16,300,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	16,680,000.00	16,300,000.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	5,040,550.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		328,500.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	4,712,050.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**499,208,140.62**	**671,293,488.16**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**499,208,140.62**	**671,293,488.16**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	471,131,918.59	640,334,165.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	259,783,944.37	307,653,256.90
210101	Үндсэн цалин	177,818,746.38	182,660,619.27
210102	Нэмэгдэл	64,079,028.99	82,081,792.84
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,123,000.00	4,365,000.00
210104	Урамшуулал	13,763,169.00	22,954,021.22
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	15,591,823.57
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	34,760,700.02	41,569,239.28
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,997,535.44	30,132,007.99

210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,700,000.00	2,960,039.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,150,177.00	2,359,706.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	537,544.00	553,407.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,375,443.58	5,564,079.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	14,079,832.58	12,034,976.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,556,832.58	2,411,976.84
210302	Түлш, халаалт	11,523,000.00	9,623,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	13,465,499.00	29,000,529.34
210401	Бичиг хэрэг	1,031,500.00	952,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,415,700.00	17,531,996.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	986,299.00	955,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	583,500.00	915,350.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,448,500.00	1,499,400.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	7,145,883.34
2105	**Нормативт зардал**	23,326,555.34	140,271,204.31
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	15,989,965.34	132,010,384.31
210502	Хоол, хүнс	5,337,690.00	7,569,920.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,998,900.00	690,900.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,725,500.00	4,589,500.00
210604	Урсгал засвар	1,725,500.00	4,589,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	-	1,165,057.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	1,165,057.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	18,716,930.00	2,026,328.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	394,436.00	665,728.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	794,250.00	1,360,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	105,272,957.28	102,024,073.33
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,629,600.00	4,018,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	99,643,357.28	98,005,873.33
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	28,076,222.03	30,959,323.16
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,650,618.00	29,600,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	741,600.00	29,600,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,805,067.42	1,359,323.16
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,805,067.42	1,359,323.16
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(17,103,696.46)**	**110,239,904.99**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(17103696.46**	**110,239,904.99**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
D01	**2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**620,929,464.90**	**0.00**	**-78,847,654.82**	**542,081,890.08**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**620,929,464.90**	**0.00**	**-78,847,654.82**	**542,081,890.08**
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	110,239,904.99	110,239,904.99
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**620,929,464.90**	**0.00**	**31,392,250.17**	**652,321,795.07**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1.00	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**398,209,898.00**	**576,785,843.00**
13.00	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**398,169,898.00**	**576,785,843.00**
1,310.00	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	353,131,500.00	383,785,600.00
131,007.00	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	353,131,500.00	383,785,600.00
1,311.00	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	15,472,618.00	167,055,693.00
131,101.00	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,301,900.00	429,100.00
131,104.00	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,802,218.00	164,694,593.00
131,105.00	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	368,500.00	1,932,000.00
1,320.00	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	16,680,000.00	20,904,000.00
132,001.00	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	16,680,000.00	20,904,000.00
1,340.00	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	12,885,780.00	5,040,550.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		328500.00
134,002.00	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	12,885,780.00	4,712,050.00
2.00	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**389,011,798.00**	**492,430,565.18**
21.00	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**389,011,798.00**	**492,430,565.18**
210.00	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**389,011,798.00**	**461,471,242.02**
2,101.00	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	259,783,944.37	307,693,256.90
210,101.00	Үндсэн цалин	177,818,746.38	182,660,619.27
210,102.00	Нэмэгдэл	64,079,028.99	82,081,792.84
210,103.00	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,123,000.00	4,365,000.00
210,104.00	Урамшуулал	13,763,169.00	22,994,021.22
210,105.00	Гэрээт ажлын хөлс		15,591,823.57

2,102.00	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	34,760,700.02	41,529,239.28
210,201.00	Тэтгэврийн даатгал	23,997,535.44	30,132,007.99
210,202.00	Тэтгэмжийн даатгал	2,700,000.00	2,960,039.00
210,203.00	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,150,177.00	2,359,706.29
210,204.00	Ажилгүйдлийн даатгал	537,544.00	553,407.00
210,205.00	Эрүүл мэндийн даатгал	5,375,443.58	5,524,079.00
2,103.00	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	12,151,832.58	13,951,176.84
210,301.00	Гэрэл, цахилгаан	2,556,832.58	2,411,976.84
210,302.00	Түлш, халаалт	9,595,000.00	11,539,200.00
2,104.00	**Хангамж, бараа материалын зардал**	13,432,999.00	20,749,950.00
210,401.00	Бичиг хэрэг	999,000.00	952,000.00
210,402.00	Тээвэр, шатахуун	9,415,700.00	16,427,300.00
210,403.00	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	986,299.00	955,900.00
210,405.00	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	583,500.00	915,350.00
210,406.00	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,448,500.00	1,499,400.00
2,105.00	**Нормативт зардал**	16,463,090.00	66,360,534.00
210,501.00	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11,219,890.00	59,303,034.00
210,502.00	Хоол, хүнс	3,244,300.00	6,366,600.00
210,503.00	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,998,900.00	690,900.00
2,106.00	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,725,000.00	4,589,500.00
210,604.00	Урсгал засвар	1,725,000.00	4,589,500.00
2,107.00	**Томилолт, зочны зардал**		1,165,057.00
210,702.00	Дотоод албан томилолт		1,165,057.00
2,108.00	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	18,716,930.00	2,026,328.00
210,801.00	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,754,244.00	0.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	774000.00	0.0
210,807.00	Газрын төлбөр		0.0
210,808.00	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	394,436.00	665,728.00
210,809.00	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	794,250.00	1,360,600.00
2,109.00	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		3,406,200.00
210,901.00	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,900,580.00	3,406,200.00
213.00	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**13,994,328.15**	**30,959,323.16**
2,132.00	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	3,736,944.00	29,600,000.00
213,209.00	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,736,944.00	29,600,000.00
2,134.00	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	631,431.00	1,359,323.16
213,403.00	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,575,953.13	1,359,323.16
3.00	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**1,980,000.00**	**84,355,277.82**
5.00	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**1,980,000.00**	**15,805,000.00**
22.00	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**1,980,000.00**	**15,805,000.00**
2,200.00	**Дотоод эх үүсвэрээр**	1,980,000.00	15,805,000.00

225,106.00	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,980,000.00	15,805,000.00
6.00	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**1,980,000.00**	**(15,805,000.00)**
8.00	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**		68,550,277.82
10.00	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		68,550,277.82

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	422,158,500.00	392,711,272.46
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	422,158,500.00	392,711,272.46
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	421,384,500.00	392,295,272.46
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	302,100,000.00	294,124,180.90
210101	Үндсэн цалин	180,000,000.00	176,093,648.27
210102	Нэмэгдэл	82,100,000.00	82,081,792.84
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,000,000.00	4,365,000.00
210104	Урамшуулал	16,000,000.00	15,991,916.22
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,000,000.00	15,591,823.57
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	40,783,500.00	40,057,604.72
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,699,500.00	28,660,373.43
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,021,000.00	2,960,039.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,416,800.00	2,359,706.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	604,200.00	553,407.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,042,000.00	5,524,079.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	15,300,000.00	13,951,176.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,800,000.00	2,411,976.84
210302	Түлш, халаалт	12,500,000.00	11,539,200.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	27,572,000.00	20,749,950.00
210401	Бичиг хэрэг	1,500,200.00	952,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,077,000.00	16,427,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,500,000.00	955,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	994,800.00	915,350.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	1,499,400.00
2105	**Нормативт зардал**	22,147,000.00	17,290,182.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	14,147,000.00	11,425,682.00
210502	Хоол, хүнс	6,000,000.00	5,173,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	690,900.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,795,700.00	2,285,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,795,700.00	1,295,700.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	989,500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,000,000.00	98,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,000,000.00	98,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,680,000.00	750,978.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,000,000.00	665,728.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,200,000.00	85,250.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	7,006,300.00	2,988,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,006,300.00	2,988,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	774,000.00	416,000.00

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	774,000.00	416,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	774,000.00	416,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	422,158,500.00	408,370,826.84
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	383,785,600.00	383,785,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	383,785,600.00	383,785,600.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	16,300,000.00	19,544,676.84
132001	Орон нутгийн төсвөөс	16,300,000.00	19,544,676.84
122	**ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ**	22,072,900.00	5,040,550.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	22,072,900.00	5,040,550.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	15,659,554.38

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**114,164,969.56**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**114,164,969.56**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	84,980,969.56
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**13,569,076.00**
210101	Үндсэн цалин	6,566,971.00
210104	Урамшуулал	7,002,105.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**1,471,634.56**
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,471,634.56
2105	**Нормативт зардал**	**49,070,352.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	47,877,352.00
210502	Хоол, хүнс	1,193,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**17,919,300.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,019,300.00
210604	Урсгал засвар	5,900,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,067,057.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,067,057.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,415,350.00**
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,415,350.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**468,200.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	468,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	29,184,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	29,184,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	29,184,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**167,055,693.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**167,055,693.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	429,100.00

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	164,694,593.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,932,000.00
	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	52,890,723.44
	мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	52,890,723.44

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Тонхил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Говь-Алтай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Билэгбаяр гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Ж.Бужинханд, аудитын менежер Д.Эрдэнэчимэг, дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Түвшинбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Говь-Алтай аймгийн Тонхил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Говь-Алтай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 04 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Говь-Алтай аймгийн Тонхил сумын Эрүүл мэндийн төв нь "Үйлчлүүлэгчдэд ээлтэй, сэтгэлд хүрсэн эмнэлгийн болон нийгмийн эрүүл мэндийн тусламжийг жигд, хүртээмжтэй хүргэх" байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй харин Монгол Улсын Засгийн газраас 43 дугаар тогтоолоор бүх шатны төсөв захирагч нарт төсвийн хэмнэлтийн горимыг мөрдөж ажиллахыг даалгажээ.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод хяналт хариуцсан ажилтан тусгай төлөвлөгөөний дагуу хяналт шалгалтын үйл ажиллагаа явуулж илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгах чиглэл өгч тайлагнан ажилладаг. Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын

үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна. Үндсэн хөрөнгийн үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авсан хөрөнгө нэмэгдсэн нь үлдэх өртгийг нэмэгдүүлэх шалтгаан болсон байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 656.9 сая төгрөг болж 90.2 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан бичилт хийгдээгүй ба тайлант оны хуримтлагдсан үр дүнгийн эцсийн үлдэгдэл 36.0 сая төгрөг болсон байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 435.6 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсөв захирагчид хүргүүлсэн төсвийн төслийг 422.2 сая төгрөгөөр баталжээ. Төсвийн төсөл өмнөх оны батлагдсан төсвөөс 13.4 сая төгрөгөөр буурсан нь хөдөө орон нутагт ажилласан тэтгэмжийг аймгийн Эрүүл мэндийн газраас олгохоор болсонтой холбоотой байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсөв захирагчийн 2 хөтөлбөрийн хүрээнд 5 арга хэмжээг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр 422.2 сая төгрөгийн төсөв баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 409.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 394.1 сая төгрөгийг зарцуулж 15.6 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 394.0 сая төгрөг буюу 96 хувьтай байгаа нь 15.6 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 167.1 сая төгрөгийн орлого хүлээн авсан ба 114.2 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны зардалд зарцуулжээ. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 53.0 сая төгрөг байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар эмийн нөөц бүрдүүлэлт, хадгалалт, хамгаалалт, хугацаа чанарт хяналт тавьж ажиллаагүйтэй холбоотой 7.1 сая төгрөгийн эм акталсан нь Эм эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 10.3-т "Эм хангамжийн байгууллага нь эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үйлдвэрлэл, хадгалалт, худалдааг эм зүйн технологийн шаардлага хангасан нөхцөлд явуулна", 11.2.2-т "Эмийн хадгалалт, хамгаалалтын журам зөрчих" гэсэн заалттай нийцээгүй гэж үзлээ.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, худалдан авалтын И баримтыг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Говь-Алтай аймгийн Тонхил сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд нийт 508.2 сая төгрөгийн 171 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн хуудаст ил тод байршуулахаас 494.8 сая төгрөгийн 169 мэдээллийг ил тод бүрэн байршуулсан байна. Горим сорил хэрэгжүүлсний үр дүнд шилэн дансанд байршуулсан, 19.4 сая төгрөгийн 2 мэдээллийг байршуулаагүй зөрчил илэрсэн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.9.2 Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайлант онд 0.8 сая төгрөгийн худалдан авалтын и баримтыг дутуу шивүүлсэн байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2-т "Татвар төлөгч ногдуулалт хийхдээ энэ хуульд заасан нийтлэг журмыг баримтлах бөгөөд холбогдох хуульд заасны дагуу орлого, зарлагын гүйлгээг бүртгэх, баримтжуулах, цахим төлбөрийн баримт үйлдэх, хэвлэх, илгээх, татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд мэдээлэл дамжуулах зориулалт бүхий, нэгдсэн системд холбогдсон, стандартын шаардлага хангасан кассын машин, тоног төхөөрөмж, компьютер, бусад дагалдах хэрэгслийг зориулалтын дагуу бүрэн ашиглаж, борлуулалтын мэдээллийг 14 хоногт багтаан татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд илгээж, бүртгүүлнэ.", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 14.3-т "Албан татвар суутган төлөгч хоорондын бараа борлуулсан, ажил гүйцэтгэсэн, үйлчилгээ үзүүлсэн тухай бүрд төлбөрийн баримт олгох бөгөөд уг баримтуудыг дангаар, эсхүл хамтатган нэмэгдсэн өртгийн албан татварын падаан үйлдэнэ." гэсэн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 15.7 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлснийг биелүүлсэн байна.

Гүйцэтгэлийн аудитаар өгсөн 4 заалт бүхий зөрчил арилгуулах албан шаардлагын шийдвэрийн хэрэгжилт ирүүлэх хугацаа болоогүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараа жилийн аудитаар: Бараа материалын дансны үлдэгдлийг тулган баталгаажуулах, авлагын барагдуулалт, төсвийн хэмнэлтийн горимыг мөрдөж ажилласан эсэхийг шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

Мөн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн аудитаар орон нутгаас олгосон тогтмол зардлын санхүүжилтын олголт, тооцоо нийлсэн эсэхэд горим сорил хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 154.4 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 139.7 сая төгрөгийг залруулан, 14.7 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүллээ.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар санхүүгийн үр дүнгийн тайланг 139.7 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг залруулллаа.

4.2 Төлбөрийн акт

- Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

4.3 Албан шаардлага

- Татварын тодорхойлолтоор 5.6 сая төгрөгийн 6 нэр төрлийн татварын өглөг, авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-т "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалттай нийцэхгүй оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.

- И баримтгүй 0.8 сая төгрөгийн гүйлгээ хийсэн нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2-т "Татвар төлөгч ногдуулалт хийхдээ энэ хуульд заасан нийтлэг журмыг баримтлах бөгөөд холбогдох хуульд заасны дагуу орлого, зарлагын гүйлгээг бүртгэх, баримтжуулах, цахим төлбөрийн баримт үйлдэх, хэвлэх, илгээх, татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд мэдээлэл дамжуулах зориулалт бүхий, нэгдсэн системд холбогдсон, стандартын шаардлага хангасан кассын машин, төхөөрөмж, компьютер, бусад дагалдах хэрэгслийг зориулалтын дагуу бүрэн ашиглаж, борлуулалтын мэдээллийг 14 хоногт багтаан татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд илгээж, бүртгүүлнэ.", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3-т "Албан татвар суутган төлөгч хоорондын бараа борлуулсан, ажил гүйцэтгэсэн, үйлчилгээ үзүүлсэн тухай бүрд төлбөрийн баримт олгох бөгөөд уг баримтуудыг дангаар, эсхүл хамтатган нэмэгдсэн өртгийн албан татварын падаан үйлдэнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.
- Эмийн хадгалалт хамгаалалтыг сайтар баримтлаагүйгээс 7.1 сая төгрөгийн эм акталсан нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4.1-т "эд хөрөнгийн тооллогыг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, чанартай явуулж дуусгах", 72.4.3-т "Агуулахын эмх цэгц, хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, анхан шатны бүртгэлийн хөтлөлт, хэмжих хэрэгслийн баталгаажилт, урьдах тооллогоор өгсөн үүргийн биелэлт зэргийг тооллогын явцад шалгаж, дутагдлыг арилгах арга хэмжээ авах" гэсэн заалттай нийцэхгүй оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.
- Тээвэр шатахууны зарцуулалтыг тооцоход 1.1 сая төгрөгийн шатахууны тооцоог бодоогүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-т "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалттай нийцэхгүй

нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.

4.4 Зөвлөмж

1. Шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой асуудал

3.1 Илрүүлэлт: Таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 1, цалингийн зардлаас бусад зарлагын 1 нийт 2 төрлийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.

3.3 Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.4-т "Таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг", 6.4.5-т Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр"

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Говь-Алтай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 07 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

1. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Тонхил сумын ЭМТ	7.0	154.4	1.0	139.7	0.0	0.0	4.0	14.7	1.0	0.0